

Vaalantie 14
91700 Vaala
(08) 5875 6000

21.12.2022

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, kirjaamo

POPELY/2525/2022

Vaalan kunnan lausunto OX2:n Utajärvellä sijaitsevan Tornikankaan tuulivoimapuiston YVA-ohjelmasta

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on 21.11.2022 pyytänyt Vaalan kunnalta lausuntoa OX2:n Utajärvellä sijaitsevan Tornikankaan tuulivoimapuiston YVA-ohjelmasta. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimii hankkeessa YVA-lain mukaisena yhteysviranomaisena.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyllä tunnistetaan, arvioidaan ja kuvataan tiettyjen hankkeiden todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset ja kuullaan niitä tahoja, joiden oloihin tai etuihin hanke saattaa vaikuttaa. YVA-ohjelmassa kuvataan hanke, sen vaihtoehdot sekä hankkeen vaikutusten arvioimiseksi tarvittavat selvitykset ja arviointimenettelyjen järjestäminen.

Perustieto hankkeesta

Tornikankaan tuulivoimapuiston hankealue sijaitsee Vaalan kunnan luoteisrajalla. Hankkeen suunnittelu on käynnistynyt kuluvan vuoden alkupuolella Utajärven kunnanhallituksen myöntettyä OX2 Finland Oy:lle suunnitteluvarauksen hankealueelle, ja myöhemmin kunnanvaltuusto hyväksyi tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen kaavoitusaloitteessa esitetylle Tornikankaan alueelle. YVA-ohjelmassa esitetyn aikataulun mukaan tavoitteena on kaavoituksen valmistuminen syksyllä 2024.

Tornikankaan hankealue ulottuu Vaalan kunnan rajalle saakka. Paatinjärven ja Otermajärven lähimmille rannoille hankealueelta on lyhimmillään noin kuusi kilometriä. Paatinjärvi mahtuu miltei kokonaan alle kymmenen kilometrin vaikutusalueelle, Otermajärvi viidentoista. Järvien rantaseuduilla on pääasiassa loma- ja vakituista

asutusta. Vaalan kunnan keskusta ja Oulujärven lähimmät ranta-alueet ovat alle 20 kilometrin päässä hankealueelta. Rokuan alueelta etäisyys voimaloihin on noin 21 kilometriä.

Tuulivoimahanke muodostuu tuulivoimaloista, niiden vaatimasta infrastruktuurista sekä hankkeen vaatimasta sähkönsiirrosta.

Tornikankaan tuulivoimapuiston YVA-ohjelmassa on puiston osalta vertailtu nk. nollavaihtoehtoon lisäksi kahta vaihtoehtoista ratkaisua, joista molemmissa voimaloiden yksikköteho on noin 6-10 MW ja tarkasteltava kokonaiskorkeus 330 metriä. Vaihtoehtoista VE1 sisältää enintään 44 voimalaa ja VE2 enintään 24.

Tuulivoimapuiston sisäisen sähkönsiirron toteuttamiseksi tuulivoimapuistoon rakennetaan kaksi sähköasemaa, joihin sähkö johdetaan tuulivoimalaitoksilta maakaapelein. Valtakunnan verkkoon hankkeen liittämistä tarkastellaan ensisijaisesti kahtena ilmajohtona hankealueen pohjoispuolella sijaitsevalle Ponteman suunnitellulle sähköasemalle.

YVA-ohjelmassa kerrotaan myös alustavista liikennöintireiteistä, joista molemmat tutkittavat vaihtoehdot kulkevat Utajärven puolella.

Vaalan kunnan lausunto

Vaalan kunta katsoo, että Tornikankaan tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma on kattavasti laadittu.

Hankealue sijoittuu kuntien välisen rajan tuntumaan, mistä syystä on tärkeää, että myös rajaseudulta Vaalan puolelle aiheutuvat vaikutukset tarkastellaan kattavasti.

YVA-ohjelman mukaan maisemallisten kokonaisuuksien yleispiirteinen vaikutustarkastelu rajataan ulottumaan noin 20 kilometrin säteelle hankealueesta, mikä Vaalan osalta ulottuu Paatinjärven ja Otermajärven yli, ja etelän suuntaan aluerajaus kattaa kuntakeskuksen. On kuitenkin huomattava, että optimaalisissa oloissa tuulivoimalat voivat näkyä huomattavankin pitkän matkan päähän. Laaja Oulujärvi muodostaa esteettömän näkemäalueen, joten maisemallinen tarkastelu ja kuvasovitteiden tekeminen Oulujärven eteläiseltä osalta auttaisi arvioimaan maisemavaikutuksia, vaikka etäisyys onkin suunniteltua vaikutustarkastelualueita pitempi.

Vaalan kunta pitää tärkeänä, että niin ympäristövaikutusten arvioinnissa, kuin koko hankesuunnittelussakin, otetaan huomioon lähialueilla eri vaiheissa etenevät hankkeet. Eri hanketoimijoiden

keskinäinen yhteistyö parantaa yhteisvaikutusten arviointia ja mahdollistaa paremman lopputuloksen.

Vaalan kunta esittää kantanaan, että tuulivoimakaavaan tulee lisätä sähkönsiirtolinja ja alueelta kulkevan sähkölinjan alle jäävälle maapohjalle maksetaan samankaltainen vuosittainen korvaus, kuin maksetaan myös hankealueen maapohjalle.